

საქმე № 330210016001281811

**საქართველოს უზენაესი სასამართლო
განჩინება
საქართველოს სახელით**

№ ას-1351-1271-2017

7 მარტი, 2018

წელი

№ ას-1351-1271-2017 ს-----ები

ქ. თბილისი

**სამოქალაქო საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:**

**ნინო ბაქაძური (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ზურაბ ძლიერიშვილი, ბესარიონ ალავიძე**

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი განხილვის გარეშე

**საკასადიო საჩივრის ავტორები – რ--- ს-----ი, ა----- და ე----- ს-----
ები (კანონიერი წარმომადგენელი რ--- ს-----ი) (მოპასუხეები)**

მოწინააღმდეგე მხარე – კ----- ა-----ი (მოსარჩელე)

**გასაჩივრებული განჩინება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 4 ოქტომბრის განჩინება**

**კასატორების მოთხოვნა – გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და
სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა**

დავის საგანი – უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვა

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი

1. კ---- ა-----მა (შემდგომში „მოსარჩელე“) სარჩელი აღძრა სასამართლოში რ---, ა---- და ე----- ს-----ების (შემდგომში „მოპასუხეები“, „საკასაციო საჩივრის ავტორები“ ან „კასატორები“) მიმართ და მოითხოვა ქ. თბილისში, ზ-----ში მდებარე უძრავი ქონების (ს.კ 7-----) მოპასუხეთა უკანონო მფლობელობიდან გამოთხოვა.
2. სარჩელის თანახმად, მოსარჩელის სახელზე რეგისტრირებულია ქ. თბილისში, ზ-----ში მდებარე უძრავი ქონება (ს.კ 7-----), რომელსაც უკანონოდ ფლობენ მოპასუხეები. მოპასუხე, რ--- ს-----ი არის მოსარჩელის ძმის ყოფილი მეუღლე, ხოლო ა---- და ე----- ს-----ები - მისი არასრულწლოვანი შვილები. მოპასუხეები არ ათავისუფლებენ ბინას, რაც მოსარჩელის მიერ სასამართლოში სარჩელის აღძვრის საფუძველი გახდა.
3. მოპასუხეებმა სარჩელი არ ცნეს და განმარტეს, რომ მოსარჩელის საკუთრებაში არსებული სადავო ბინა არის სამკვიდრო ქონება, რომელიც გარდაცვალებამდე ეკუთვნოდა რ--- ს-----ის დედამთილს, სვეტლანა ა-----ს, რომელიც სიცოცხლეში თანახმა იყო მის შვილიშვილებს ეცხოვრათ აღნიშნულ ბინაში. ამჟამად სადავო ქონება ეკუთვნის მოპასუხე რ--- ს-----ის ყოფილ მეუღლეს, ე----- ა-----ს, რომელმაც, მოპასუხეთა გამოსახლების მიზნით, ქონება შეგნებულად გადაუფორმა ძმას, მოსარჩელეს.
4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 29 აგვისტოს გადაწყვეტილებით სარჩელი დაკმაყოფილდა; დადგინდა ქ. თბილისში, ზ-----ში მდებარე უძრავი ქონების (ს.კ 7-----) მოპასუხეთა უკანონო მფლობელობიდან გამოთხოვა და აღნიშნული ქონების გამოთავისუფლებულ მდგომარეობაში მოსარჩელისათვის გადაცემა.
5. საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს მოპასუხეებმა.
6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 4 ოქტომბრის განჩინებით რ--- ს-----ის, ა---- ს-----ისა და ე----- ს-----ის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელი დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის გასაჩივრებული გადაწყვეტილება.
7. სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ სადავო უძრავი ქონება (მდებარე ქ. თბილისი, ზ-----, ფართი 32,60 კვ.მ., საკადასტრო კოდი:7-----) საკუთრების უფლებით

რეგისტრირებულია მოსარჩელის სახელზე. მართალია მოპასუხე მიუთითებს არასრულწლოვანი ბავშვების ინსტერესებზე, მაგრამ, მოცემულ შემთხვევაში სადავო ქონება არ წარმოადგენს ბავშვების მამის (მოსარჩელის ძმის) საკუთრებას, რომელსაც გააჩნია შვილებზე ზრუნვის მოვალეობა. შესაბამისად, სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 170-ე-172-ე მუხლებით, მიუთითა საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოსა და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრაქტიკაზე და მიიჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო საჩივარში მითითებული გარემოებები არ ქმნიდნენ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმებისა და სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველს.

8. სააპელაციო სასამართლოს განჩინებაზე მოპასუხებმა შეიტანეს საკასაციო საჩივარი და მოითხოვეს გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.
9. კასატორების განცხადებით, სადავო უძრავი ქონება გარდაცვალებამდე ეკუთვნოდა მოპასუხე რ--- ს-----ის დედამთილს, სვეტლანა ა-----ს, რომელიც თანახმა იყო მის შვილიშვილებს ეცხოვრათ ამ ბინაში, თუმცა სიცოცხლეში ვერ მოასწრო ქონების შვილიშვილებისათვის გადაფორმება, ხოლო მისი გარდაცვალების შემდეგ მოპასუხის ყოფილმა მეუღლემ ე----- ა-----მა სამკვიდრო ქონება შეგნებულად გადაუფორმა მის ძმას, მოსარჩელეს და ამ გზით ცდილობს საკუთარი არასრულწლოვანი შვილები გამოასახლოს საცხოვრებელი სახლიდან. ე----- ა-----ს შეეძლო კუთვნილი წილი ქონებიდან მემკვიდრეობით მიეღო და ნაწილი დაეთმო შვილებისათვის, თუმცა პირიქით, იგი საკუთარი შვილების წინააღმდეგ მიღებული გადაწყვეტილებით კმაყოფილი დარჩა.
10. კასატორების განცხადებით სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილების მიღებისას უპირატესი უფლება უნდა მიენიჭოს არასრულწლოვანი ბავშვების ინტერესებს, რომელთაც უსახლკაროდ დარჩენა ემუქრებათ.
11. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 21 დეკემბრის განჩინებით რ--- ს-----ის, ა----- ს-----ისა და ე----- ს-----ის საკასაციო საჩივარი მიღებული იქნა წარმოებაში სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის მიხედვით, დასაშვებობის შესამოწმებლად.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი

12. საკასაციო სასამართლო საქმის შესწავლის, საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის შემოწმების შედეგად, მიიჩნევს, რომ საკასაციო საჩივარი არ აკმაყოფილებს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის მოთხოვნებს, რის გამოც მიჩნეულ უნდა იქნას დაუშვებლად.
13. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი ქონებრივ ან არაქონებრივ დავაზე დასაშვებია, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; ზ) გასაჩივრებულია სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე.
14. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლით გათვალისწინებული არც ერთი ზემოთ მითითებული საფუძვლით.
15. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება). საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ კასატორებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებთან მიმართებაში არ წარმოუდგენია

დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება).

16. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ განსახილველ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილია საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 172-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული სამართლებრივი შედეგის განმაპირობებელი ყველა ფაქტობრივი წინაპირობა.
17. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 170-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მესაკუთრეს შეუძლია, კანონისმიერი ან სხვაგვარი, კერძოდ, სახელშეკრულებო შებოჭვის ფარგლებში თავისუფლად ფლობდეს და სარგებლობდეს ქონებით (ნივთით), არ დაუშვას სხვა პირთა მიერ ამ ქონებით სარგებლობა, განკარგოს იგი, თუკი ამით არ ილახება მეზობლების ან სხვა მესამე პირთა უფლებები, ანდა, თუ ეს მოქმედება არ წარმოადგენს უფლების ბოროტად გამოყენებას.
18. ამავე კოდექსის 172-ე მუხლის პირველი ნაწილით კი განსაზღვრულია, რომ მესაკუთრეს შეუძლია მფლობელს მოსთხოვოს ნივთის უკან დაბრუნება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა მფლობელს ჰქონდა ამ ნივთის ფლობის უფლება. შესაბამისად, არამფლობელი მესაკუთრის მიერ უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვის მართლზომიერებისთვის უნდა არსებობდეს შემდეგი წინაპირობები: ა) მოსარჩელე უნდა იყოს მესაკუთრე, ბ) მოპასუხე უნდა იყოს ნივთის მფლობელი და გ) მოპასუხეს არ უნდა ჰქონდეს ამ ნივთის ფლობის უფლება.
19. განსახილველ შემთხვევაში მოსარჩელე წარმოადგენს სადავო უძრავი ქონების მესაკუთრეს, რაც დასტურდება საქმეში წარმოდგენილი ამონაწერით საჯარო რეესტრიდან, რომლის მიმართაც, სამოქალაქო კოდექსის 312-ე მუხლის თანახმად, მოქმედებს უტყუარობისა და სისრულის პრეზუმფცია, ე.ი. რეესტრის ჩანაწერები ითვლება სწორად, ვიდრე არ დამტკიცდება მათი უზუსტობა. ასევე დადგენილია, რომ მოპასუხეები წარმოადგენენ სადავო უძრავი ქონების მფლობელებს. მოპასუხეებმა, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 და 102-ე მუხლების შესაბამისად, ვერ შეძლეს თავისი წილი მტკიცების ტვირთის რეალიზება და სასამართლოსათვის იმ მტკიცებულებების წარდგენა, რომლებითაც დადასტურებოდა სადავო ნივთზე მათი მფლობელობის მართლზომიერება.
20. კასატორების მითითება, რომ სადავო ბინა წარმოადგენდა მოსარჩელის აწ გარდაცვლილი დედის, მოპასუხე რ--- ს-----ის დადამთილის, სამკვიდრო ქონებას, რომლის ნაწილის მესაკუთრე მოსარჩელესთან ერთად უნდა ყოფილიყო რ. ს-----ის ყოფილი მეუღლე - მოსარჩელის

ძმა, ვერ მიიჩნევა იმგვარ საკასაციო შედავებად, რაც სასამართლოს მიერ დადგენილ გარემოებას - მოსარჩელის მიერ სადავო ქონების საკუთრების უფლებით ფლობის ფაქტს გააქარწყლებდა. თავად კასატორები მიუთითებენ, რომ სადავო ქონების ამჟამინდელი მესაკუთრე მოსარჩელეა, რომელსაც ძმამ (რ. ს-----ის ყოფილმა მეუღლემ) დაუთმო თავისი წილი სამკვიდრო ქონება. შესაბამისად, იმ პირობებში, როდესაც დადასტურებულია ქონებაზე მოსარჩელის საკუთრების უფლების ფაქტი, მოპასუხეთა მითითება, რომ მოსარჩელის ძმას ეკისრებოდა არასრულწლოვან შვილებზე (მოპასუხეებზე) ზრუნვის მოვალეობა, ვერ მიიჩნევა მოპასუხეთა მიერ უძრავი ქონების მართლზომიერად ფლობის დამადასტურებელ გარემოებად. უფრო მეტიც, აღნიშნული პრეტენზია სცდება განსახილველი დავის საგანს და იგი არ შეიძლება სასამართლოს მიერ შეფასდეს ვინდიკაციური სარჩელის საფუძვლიანობის კვლევისას.

21. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმე არ არის განხილული მნიშვნელოვანი საპროცესო დარღვევებით, ვერც კასატორები მიუთითებენ რაიმე ისეთ საპროცესო დარღვევაზე, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე.
22. საკასაციო საჩივარი არ არის დასაშვები არც იმ საფუძვლით, რომ სააპელაციო სასამართლოს განჩინება განსხვავდება ამ კატეგორიის საქმეებზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან (**იხ. სუსგ №ას-1043-1004-2016, 2016 წლის 12 დეკემბრის განჩინება; №ას-901-867-2016, 2016 წლის 9 დეკემბრის განჩინება; №ას- 3-3-2016, 2016 წლის 9 მარტის განჩინება; №ას-1082-1039-2016, 2017 წლის 14 თებერვლის განჩინება; №ას-292-276-2017, 2017 წლის 31 მარტის განჩინება; №ას-358-334-2017, 2017 წლის 13 აპრილის განჩინება**), არც დასაბუთებული პოზიციაა წარმოდგენილი ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციასთან ან/და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალთან წინააღმდეგობის საფუძვლით.
23. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, არ არსებობს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლით გათვალისწინებული არცერთი წინაპირობა, რომლის საფუძველზე, საკასაციო სასამართლო დასაშვებად ცნობს წარმოდგენილ საკასაციო საჩივარს. შესაბამისად, უარყოფილია საკასაციო განაცხადის დასაშვებად ცნობა და უცვლელად უნდა დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის გასაჩივრებული განჩინება.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე, 401-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა

1. რ---, ა---- და ე----- ს-----ების საკასაციო საჩივარი, როგორც დაუშვებელი, დარჩეს განუხილველი;
2. კასატორებს რ--- ს-----ს (პ/ნ: 2-----), ა---- ს-----სა (პ/ნ: 0-----) და ე----- ს-----ს (პ/ნ: 2-----) დაუბრუნდეთ რ--- ს-----ის მიერ 2017 წლის 13 დეკემბერს №1 საგადახდო დავალებით გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის - 300 ლარის 70% - 210 ლარი შემდეგი ანგარიშიდან: ქ. თბილისი, „სახელმწიფო ხაზინა“ ბანკის კოდი TRESGE22, მიმღების ანგარიშის №200122900, სახაზინო კოდი 3 0077 3150;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

თავმჯდომარე

მოსამართლეები:

ნ. ბაქაქური

ზ. ძლიერიშვილი

ბ. ალავიძე